

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 22. december 2015
Kontor: Sikkerhedskontoret
Sagsbeh: Casper Skibdal Vistrup
Sagsnr.: 2014-1924-0141
Dok.: 1833909

Forslag

til

Lov om knive og blankvåben mv.

§ 1. Knive og dolke må ikke besiddes på offentligt tilgængelige steder, uddannelsessteder, i ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende, medmindre det sker som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri, sportsudøvelse eller et andet lignende anerkendelsesværdigt formål.

§ 2. Det kræver tilladelse fra politiet at erhverve, besidde, bære eller anvende:

- 1) Skarpe eller spidse våben, hvis klinge overstiger 12 cm,
- 2) knive med tværstillet greb beregnet til stød (push daggers),
- 3) springknive og springstiletter,
- 4) faldknive og faldstiletter,
- 5) foldeknive med todelt skæfte, hvis klinge kan foldes ud ved brug af én hånd (butterflyknive),
- 6) knive, der er konstrueret til at hænge om hals eller skulder, og som fra denne placering kan trækkes ved brug af én hånd,
- 7) kastestjerner, kasteknive, kasteøkser og lignende, og
- 8) kårdestokke og andre tilsvarende våben, der fremtræder som en anden genstand.

Stk. 2. Dolke og knive, hvis klinge overstiger 12 cm, kan uanset stk. 1, nr. 1, uden tilladelse anvendes i erhverv, til husholdningsbrug eller til brug

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

ved jagt, lystfiskeri, sportsudøvelse eller andet lignende anerkendelsesværdigt formål.

Stk. 3. De våben mv., der er nævnt i stk. 1, må kun overdrages til andre eller overlades til andre, hvis erhververen eller modtageren foreviser fornøden tilladelse fra politiet. Dolke og knive, hvis klinge overstiger 12 cm, kan uanset stk. 1, nr. 1, overdrages eller overlades til andre, hvis det må antages, at erhververen eller modtageren kun vil anvende dem til brug ved jagt, lystfiskeri, sportsudøvelse eller andet lignende anerkendelsesværdigt formål.

Stk. 4. Justitsministeren kan fastsætte regler om forbud mod bl.a. ved overdragelse at erhverve, besidde, bære eller anvende andre skarpe eller spidse våben, som ikke kan antages at have noget anerkendelsesværdigt formål.

Stk. 5. Justitsministeren kan fastsætte regler om opbevaring og transport mv. af våben omfattet af § 2 eller efter bestemmelser, der er udfærdiget i medfør heraf.

Stk. 6. Justitsministeren kan fastsætte regler om antalsmæssig begrænsning på tilladelser til våben omfattet § 2 eller efter bestemmelser, der er udfærdiget i medfør heraf.

§ 3. Justitsministeren kan fastsætte regler om erhvervmæssig handel med knive og blankvåben mv. omfattet af denne lov, herunder regler om godkendelse af erhvervsdrivende og deres ansatte i relation til erhvervmæssig handel, samt om annoncering med salg af knive og blankvåben mv.

§ 4. Justitsministeren kan fastsætte regler om indførsel og udførsel af knive og blankvåben mv. omfattet af denne lov.

§ 5. Tilladelser og samtykker efter denne lov eller efter bestemmelser, der er udfærdiget i medfør heraf, kan til enhver tid tilbagekaldes.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte regler om, at anmeldelser og ansøgninger, som efter denne lov eller bestemmelser udfærdiget i medfør heraf indgives til politiet, skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som politiet anviser (digital selvbetjening).

Stk. 3. Justitsministeren kan fastsætte regler om, at der skal betales afgift for indgivelse af ansøgning om visse tilladelser efter denne lov eller bestemmelser udfærdiget i medfør heraf.

Stk. 4. Justitsministeren kan fastsætte regler om form og indhold af tilladelser, som udstedes efter denne lov eller bestemmelser udfærdiget i medfør heraf.

§ 6. §§ 1-2 gælder ikke for militære myndigheder, politiet og civile statsmyndigheder.

§ 7. Med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år straffes den, der overtræder §§ 1-2.

Stk. 2. Ved fastsættelse af straffen for overtrædelse af § 1 skal det særlig anses for skærpende, at gerningspersonen flere gange tidligere er straffet for overtrædelse af § 1. Tilsvarende gælder i tilfælde, hvor overtrædelsen af § 1 begås under skærpende omstændigheder af en person, der tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1 og 2, § 123, § 237, §§ 244-246, § 266 eller § 288.

Stk. 3. I forskrifter, der udfærdiges efter loven, kan der fastsættes straf af bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 4. Der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 8. Loven træder i kraft den [...].

§ 9. [Konsekvensændringer i våbenloven].

§ 10. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. Loven kan dog ved kongelig anordning sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne med de ændringer, som de særlige færøske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget
Almindelige bemærkninger

1. Indledning og baggrund

2. Gældende ret

- 2.1. Besiddelse af knive mv. på offentligt tilgængelige steder mv.
- 2.2. Forbud mod særligt farlige knive og stikvåben mv.
- 2.3. Sanktionsniveauet for overtrædelse af knivforbuddet
- 2.4. Erhvervsmæssig handel med knive og blankvåben mv.
- 2.5. Annoncering med salg af knive og blankvåben mv.
- 2.6. Ind- og udførsel af knive og blankvåben mv.
- 2.7. Regler om ansøgninger, tilladelser og samtykker mv.
- 2.8. Undtagelse for militære myndigheder og politi mv.

3. Fremmed ret

- 3.1. Norge
- 3.2. Sverige
- 3.3. Finland

4. Lovforslagets udformning

- 4.1. Ny og forenklet lov
- 4.2. Ophævelse af forbud mod enhandsbetjente foldeknive
- 4.3. Kravet om anerkendelsesværdigt formål ved besiddelse af alle knive på offentligt tilgængelige steder mv.
- 4.4. Strafskærpelse for voldsdømte mv., der besidder kniv under skærpende omstændigheder

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

8. Miljømæssige konsekvenser

9. Forholdet til EU-retten

10. Hørte myndigheder og organisationer mv.

11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Der har igennem længere tid været kritik af, at de nuværende regler på nogle punkter kriminaliserer besiddelsen af fornuftige knive, som er egnede til brug ved bl.a. jagt og fiskeri, mens andre farlige knive er tilladte at bære alle steder, også i nattelivet. Samtidig er reglerne blevet kritiseret for, at det i praksis kan være svært at fastslå, om en kniv er ulovlig.

Med forslaget foreslås der indført en ny knivlov, som på den ene side lemper reglerne for brug af knive til fornuftige dagligdags formål og på den anden side skærper kursen mod knive i bl.a. nattelivet og kriminelle miljøer.

Regeringen ønsker dermed at forenkle og præcisere lovgivningen om knive, så reglerne fremstår sammenhængende og klare og ikke skaber unødigt tvivl om, hvorvidt besiddelse af en given kniv er lovlig eller ej.

Samtidig ønsker regeringen at øge trygheden i befolkningen og forebygge alvorlig voldskriminalitet og anden kriminalitet, der indebærer fare for liv og helbred.

Regeringen ønsker derfor en stærk og konsekvent indsats mod knive på offentligt tilgængelige steder mv., som kan bidrage til at forhindre nye voldsepisoder og knivoverfald. Det er vigtigt bl.a. at forebygge, at unge tager kniv med, når de bevæger sig ud i aften- og nattelivet. Desuden er det afgørende, at myndighederne har de nødvendige redskaber til effektivt at bekæmpe de knive, der optræder i nattelivet og kriminelle miljøer.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med regeringsgrundlaget ”Sammen om fremtiden” og målsætningen om at værne om Danmark som et trygt og sikkert samfund, herunder ved at sætte hårdt og resolut ind de steder, hvor trygheden er truet.

2. Gældende ret

2.1. Besiddelse af knive på offentligt tilgængelige steder mv.

2.1.1. Generelt

Efter våbenlovens § 4, stk. 1, er det forbudt på offentligt tilgængelige steder, uddannelsessteder, i ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende at bære eller besidde kniv eller dolk, medmindre det sker som led i

erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller har et andet lignende anerkendelsesværdigt formål. Det er dog i alle tilfælde lovligt efter våbenloven at bære en foldekniv med en klinge på højst 7 cm, der ikke kan fastlåses i udfoldet position.

Bestemmelsen i § 4, stk. 1, blev oprindelig indsat i våbenloven ved lov nr. 861 af 23. december 1987. Bestemmelsen indførte forbud mod at bære kniv eller dolk på steder, hvortil der var almindelig adgang, medmindre dette skete som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller havde et andet lignende anerkendelsesværdigt formål.

2.1.2 Undtagelse for visse mindre foldeknive

Undtagelsen i § 4, stk. 1, 2. pkt., om besiddelse af mindre foldeknive på offentligt tilgængelige steder mv. omfattede oprindeligt alle foldeknive med en klinge på højst 7 cm. Begrundelsen for at undtage disse knive var ifølge forarbejderne til lov nr. 861 af 23. december 1987, at de bruges af et stort antal mennesker til helt dagligdags og fredelige, praktiske gøremål, og at et forbud ville udgøre et indgreb i mange borgeres almindelige vaner.

Ved lov nr. 217 af 31. marts 2004 blev undtagelsen indskrænket til at omfatte foldeknive med en klinge på højst 7 cm, der ikke kan fastlåses i udfoldet position. Baggrunden for ændringen var bl.a., at politiets våbenekspertes over for Justitsministeriet havde udtalt, at et krav om, at klingens ikke kunne låses i udfoldet position, ville begrænse muligheden for at anvende foldeknive som stikvåben.

2.1.3. Det stedlige anvendelsesområde

Forbuddet i våbenlovens § 4, stk. 1, omfattede oprindeligt ved sin indførelse i 1987 kun ”steder, hvortil der var almindelig adgang”.

Ved lov nr. 217 af 31. marts 2004 blev det stedlige anvendelsesområde for § 4, stk. 1, udvidet til også at gælde uddannelsessteder, ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende, ligesom udtrykket ”steder, hvortil der er almindelig adgang” blev ændret til ”offentligt tilgængelige steder”. Formålet hermed var at udvide knivforbuddet til også at omfatte besiddelse af knive i biler, som befinder sig på et offentligt tilgængeligt sted.

I det oprindelige forslag til ændring af våbenloven i 2004 var det i overensstemmelse hermed foreslået, at formuleringen om at ”bære” kniv blev udvidet til også at omfatte ”besiddelse” af kniv. Begrundelsen herfor var, at ordet ”bære” efter en naturlig sproglig forståelse omfatter tilfælde,

hvor kniven medbringes på personen eller i en taske eller anden håndbagage. Da det blev foreslået at lade bestemmelsens anvendelsesområde omfatte køretøjer, fandtes det – rent sprogligt – mest naturligt at ændre bestemmelsen, så forbuddet kom til at omfatte ”besiddelse” af kniv.

På baggrund af den mellemliggende debat om lovforslaget blev der stillet et ændringsforslag til formuleringen af § 4, stk. 1, som havde til formål at ændre afgrænsningen af de omfattede knive mv. I den forbindelse udgik formuleringen vedrørende at ”besidde” kniv ved en beklagelig fejl. Det fremgik imidlertid af bemærkningerne til ændringsforslaget, som blev vedtaget af Folketinget, at det fortsat var hensigten, at besiddelse af kniv i biler på offentligt tilgængelige steder skulle være omfattet af forbuddet.

Selv om ordlyden af bestemmelsen på dette tidspunkt alene indeholdt udtrykket ”bære”, kom bestemmelsen dermed ved ændringen af våbenloven i 2004 til også at omfatte ”besiddelse” af kniv. Ved lov nr. 555 af 24. juni 2005 blev bestemmelsens ordlyd imidlertid ændret, så det udtrykkeligt kom til at fremgå af våbenlovens § 4, stk. 1, at forbuddet også omfatter ”besiddelse” af knive.

2.1.4. Anerkendelsesværdigt formål

Forbuddet i våbenlovens § 4, stk. 1, omfatter ikke besiddelse af knive eller dolke til erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller anden besiddelse, som har et lignende anerkendelsesværdigt formål.

Udtrykket ”anerkendelsesværdigt formål” stammer fra lov nr. 861 af 23. december 1987, hvor § 4, stk. 1, blev indsat i loven. Om baggrunden for denne ændring er der bl.a. anført følgende i lovforslaget, jf. Folketingstidende 1987-88, Tillæg A, side 1775-1808:

”Det foreslås derfor at gøre forbuddet mere generelt, således at det for alle personer bliver forbudt at bære kniv eller dolk (bortset fra visse lommeknive) på offentligt sted, medmindre besiddelsen har et nærmere angivet konkret formål, der i lovteksten foreslås afgrænset således, at det sker som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller har et andet lignende anerkendelsesværdigt formål.

Bag denne afgrænsning ligger, at det kun skal være tilladt at bære kniv på offentligt sted, såfremt der er en særlig, acceptabel

grund til det. Efter bestemmelsen er det således forbudt at gå med kniv, hvis den bæres blot til pynt eller lignende, eller den ikke skal bruges til noget bestemt. Det vil heller ikke være tilladt at bære kniv f.eks. med henblik på at skulle forsvare sig eller andre, hvis der eventuelt skulle opstå en truende situation. Efter Justitsministeriets opfattelse er det ud fra de hidtidige erfaringer navnlig i de her nævnte tilfælde, hvor kniven ikke bæres med et forud fastlagt bestemt formål, at der kan opstå farlige situationer med risiko for, at der tilføjes andre personer legemsskade.

Skal kniven derimod anvendes som værktøj i (lovligt) erhverv eller bruges i forbindelse med jagt, lystfiskeri og sportsudøvelse, er det tilladt at bære den på offentligt sted. Det gælder også, når kniven bæres, mens den pågældende person er på vej direkte til eller fra den pågældende aktivitet. Opregningen i lovtæksten er ikke udtømmende, jf. ordene ”eller andet lignende anerkendelsesværdigt formål”. Således vil kniv også kunne bæres som led i anden lovlig fritidsaktivitet. Dette gælder f.eks. for spejdere og andre, der dyrker friluftsvirksomhed og i den forbindelse anvender kniv.

Herudover vil der være en række andre tilfælde, hvor det ud fra formålet med bestemmelsen er tilladt at bære kniv på offentligt sted. Her tænkes navnlig på situationer, hvor det i forbindelse med transport af kniv fra ét sted til et andet ikke kan undgås, at kniven medbringes på (passerer) offentligt område. Kniven er f.eks. købt i en forretning og skal bringes hjem til bopælen.

Med hensyn til beviset for, om bestemmelsen er overtrådt, må udgangspunktet tages i den almindelige processuelle grundsætning, at anklagemyndigheden har bevisbyrden. Det er således ikke tiltalte, der selv skal bevise, at kniven bæres som led i erhverv mv. Noget andet er, at sigtede/tiltalte for at kunne unddrage sig strafansvar i praksis i almindelighed ikke vil kunne nøjes med at hævde, at kniven skal bruges til et af de formål, der fritager for straf, hvis der ikke samtidig foreligger omstændigheder f.eks. med hensyn til påklædning, tid og sted, måden kniven bæres på, knivens art mv., der underbygger denne påstand. Denne samlede bedømmelse vil medføre, at der forekommer en række situationer, hvor personer normalt aldrig lovligt vil kunne bære en kniv. Det vil f.eks. gælde tilskuere til sportsskampe, gæster på værtshuse og personer, der går ”i byen for at more sig”.

Reglen indebærer således, at knive, der anvendes som værktøj i lovligt erhverv eller i forbindelse med jagt, lystfiskeri og sportsudøvelse, lovligt kan besiddes på offentligt tilgængelige steder mv.

Opregningen i lovtæksten er ikke udtømmende, jf. ordene ”eller andet lignende anerkendelsesværdigt formål”. Således vil en kniv også kunne

bæres som led i anden lovlig fritidsaktivitet. Dette gælder f.eks. for spejdere og andre, der dyrker friluftsvirksomhed (vandreture, skovture mv.) og i den forbindelse anvender kniv. Herudover er der en række andre tilfælde, hvor det ud fra formålet med bestemmelsen er tilladt at bære kniv på offentligt sted. Her tænkes navnlig på situationer, hvor det i forbindelse med transport af kniv fra ét sted til et andet ikke kan undgås, at kniven medbringes på offentligt tilgængelige steder mv. Kniven kan f.eks. være købt i en forretning og skal derefter bringes hjem til bopælen. Der kan også være tale om situationer, hvor kniven medbringes til et lovligt praktisk gøremål, hvortil anvendelse af kniven er nødvendig.

Som det fremgår af de ovenfor gengivne forarbejder til lov nr. 861 af 23. december 1987, vil en person i almindelighed ikke kunne unddrage sig strafansvar ved blot at hævde, at kniven skal bruges til et af de formål, der fritager for straf, hvis der ikke samtidig foreligger omstændigheder f.eks. med hensyn til påklædning, tid og sted, måden kniven bæres på, knivens art mv., der underbygger denne påstand.

Det er lovligt at besidde en kniv direkte på vej til eller fra den aktivitet, hvor kniven skal anvendes, f.eks. i forbindelse med en fisketur eller en spejderlejr. Der kan endvidere foretages ophold eller ærinder undervejs, når dette ud fra en samlet vurdering af omstændighederne må anses for rimeligt.

For en gennemgang af domme, hvor domstolene direkte eller indirekte har taget stilling til, om der foreligger et ”anerkendelsesværdigt formål” med besiddelse af knive omfattet af våbenlovens § 4, stk. 1, henvises til Rigsadvokatmeddelelse nr. 6/2005 om sanktionspåstande i våbenlovssager (rettet i juli 2014), s. 5 ff.

2.2. Forbud mod særligt farlige knive og stikvåben mv.

2.2.1. Generelt

Ved § 1, nr. 5, i lov nr. 217 af 31. maj 1963 om ændringer i lov om handel med samt tilvirkning og besiddelse af våben m.v. blev springknive og springstiletter inddraget under våbenlovens kontrolordning. Den dagældende våbenlovs § 4, stk. 1, blev affattet således, at justitsministeren blev bemyndiget til at indføre forbud mod besiddelse mv. af ”springknive og springstiletter”.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 217 af 31. maj 1963, jf. Folketingstidende 1962-63, tillæg A, side 784, at begrundelsen for at indføre dette forbud var, at ”disse våben, der ikke synes at tjene noget nyttigt formål, er af farlig karakter”.

Ved lov nr. 861 af 23. december 1987 om ændring af våbenloven blev formuleringen ”og lignende” tilføjet i § 4, stk. 1, nr. 1, i våbenloven. Denne formulering var ikke indeholdt i betænkning nr. 1082 fra 1986 (Afsluttende beretning om ændringer i våbenlovgivningen).

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 861 af 23. december 1987, jf. Folketingstidende 1987-88, tillæg A, side 1787, at baggrunden for ændringen var, at der i den seneste tid var dukket en ny type knive op, de såkaldte *butterfly-knive*, *Batanga-knive* eller *Balisong knive*. Disse knive er kendetegnet ved, at klingen er anbragt i et todelt skæfte, der ved at blive foldet til hver side – eventuelt ved en hurtig håndbevægelse – bringer klingens frem. Disse knive findes derfor at have en sådan lighed med springknive, faldknive m.v., at de tillige bør forbydes – således som det i øvrigt er sket i Norge i juli 1987.

Det blev derfor foreslået at indsætte ordene ”og lignende” i våbenlovens regel om adgangen til at forbyde bl.a. springknive, jf. lovforslagets § 1, nr. 13.

Lov nr. 861 af 23. december 1987 trådte i kraft den 1. februar 1988. Samtidig blev plakat af 24. december 1823 angående forbud mod at bære kårdestokke og andre deslige skjulte våben ophævet.

Ved § 1, nr. 4, i bekendtgørelse nr. 8 af 13. januar 1988 om ændring af bekendtgørelse om våben forbød justitsministeren herefter erhvervelse mv. af butterflyknive uden tilladelse fra politimesteren (politidirektøren).

Efter våbenlovens § 4, stk. 2, kan justitsministeren udstede regler om et (generelt) forbud mod bl.a. at besidde eller bære visse knive og stikvåben mv. Bestemmelsen fik sin nuværende affattelse ved lov nr. 217 af 31. marts 2004.

I henhold til bestemmelsen er der i § 16 i våbenbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1248 af 30. oktober 2013 som ændret ved bekendtgørelse nr. 13 af 06. januar 2014, bekendtgørelse nr. 1068 af 30. september 2014 og bekendtgørelse nr. 245 af 13. marts 2015) fastsat et

forbud mod bl.a. at besidde eller bære en række særligt farlige knive uden tilladelse fra politiet. Forbuddet gælder generelt og er således ikke begrænset til offentligt tilgængelige steder mv., men gælder besiddelse af knive alle steder, herunder på egen bopæl mv.

Forbuddet omfatter knive med tværstillet greb beregnet til stød, springknive, faldknive, enhåndsbetjente foldeknive og butterflyknive, halsknive, kasteknive, kasteøkser og lignende, som derfor ikke kan besiddes lovligt uden våbentilladelse, jf. våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 2-8. Det samme gælder for dolke og knive med en klinge over 12 cm, medmindre de alene anvendes i erhverv, til husholdningsbrug eller ved jagt, lystfiskeri eller sportsdykning, og kniven er udformet hertil, jf. våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 3, 1. pkt., jf. stk. 1, nr. 1.

I praksis meddeles der kun tilladelse til sådanne knive undtagelsesvist, og kun hvis der foreligger ganske særlige omstændigheder, jf. herved våbencirkulærets § 12, stk. 3.

2.2.2. Enhåndsbetjente foldeknive

Forbuddet mod enhåndsbetjente foldeknive blev indført ved bekendtgørelse nr. 712 af 29. august 1995. Bemyndigelsen i våbenlovens § 4, stk. 2, til administrativt at forbyde bl.a. enhåndsbetjente foldeknive fik, som anført ovenfor under pkt. 2.2.1., sin nuværende affattelse ved lov nr. 217 af 31. marts 2004.

Formålet med lovændringen i 2004 var at præcisere det tidligere gældende forbud mod ”enhåndsbetjente foldeknive (hurtigræksknive)”, således at det afgørende for bedømmelsen af, hvornår en foldekniv er enhåndsbetjent, ikke eksempelvis skulle være brugerens fingerfærdighed eller fingerkræfter, men at kniven er konstrueret sådan, at klingens i normal stand kan foldes ud ved brug af én hånd.

Af forarbejderne til lovforslaget fremgår, at indførelsen af forbuddet mod enhåndsbetjente foldeknive bl.a. blev begrundet med, at disse knive på visse punkter kunne sidestilles med andre knive, der kan trækkes med en hånd, herunder springknive, faldknive og butterflyknive. Sådanne knive må betegnes som særlig farlige, da knivklingen meget hurtigt kan fås frem, sådan at en modstander overraskes af knivangrebet, og at kniven kan foldes ud med én hånd i lommen eller bag ryggen, mens den anden arm bruges til f.eks. at fastholde modstanderen.

2.3. Sanktionsniveauet for overtrædelse af knivforbuddet

2.3.1. Generelt

Overtrædelse af forbuddet mod besiddelse af knive på offentligt tilgængelige steder mv., jf. våbenlovens § 4, stk. 1, straffes efter våbenlovens § 10, stk. 2.

Bestemmelsen (tidligere § 10, stk. 3) blev oprindeligt indsat i våbenloven ved lov nr. 350 af 23. maj 1997, jf. Folketingstidende 1996-1997, Tillæg A, side 3197-3222, og er efterfølgende ændret flere gange. Senest er våbenlovens § 10, stk. 2, ændret med indsættelse af 2. pkt. ved lov nr. 733 af 25. juni 2014.

Det følger af bestemmelsen, at overtrædelse af § 4, stk. 1, straffes med bøde, under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 2 år. Ved fastsættelse af straffen skal det særligt anses for skærpende, at gerningsmanden flere gange tidligere er straffet for overtrædelse af § 4, stk. 1.

2.3.2. Sanktionsniveau for overtrædelse af knivforbuddet

De nærmere retningslinjer for straffniveauet ved overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1, fremgår af forarbejderne til lov nr. 274 af 27. marts 2012, og lov nr. 733 af 25. juni 2014.

Det forudsættes, at der i førstegangstilfælde af overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1, uden samtidig overtrædelse af våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1 (ulovlig besiddelse af ”almindelige” knive på offentligt tilgængelige steder mv.), som udgangspunkt fastsættes en bøde på 3.000 kr.

I sager, hvor der foreligger en overtrædelse af både våbenlovens § 4, stk. 1, og våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1 (ulovlig besiddelse af særligt farlige knive på offentligt tilgængelige steder mv.), forudsættes der fastsat en bøde på 5.000 kr. i førstegangstilfælde.

De nævnte bødestørrelser svarer til de aktuelle bødetakster.

Hvis der foreligger *skærpende omstændigheder*, forudsættes der – både for lovovertrædere over og under 18 år – i førstegangstilfælde idømt en ubetinget frihedsstraf på 7 dages fængsel. Hvis betingelserne herfor er opfyldt, kan straffen gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Det vil bero på domstolenes vurdering af de konkrete forhold i den enkelte sag, om der foreligger sådanne skærpende omstændigheder, at der skal udmåles en frihedsstraf i stedet for en bøde.

Der vil dog som hovedregel kun foreligge skærpende omstændigheder, hvis en person bærer kniv på steder eller under omstændigheder, hvor der er en nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter.

Dette vil i praksis først og fremmest omfatte tilfælde, hvor en person bærer kniv i aften- og nattetimerne i restaurationsmiljøet mv. Der vil dog også i andre tilfælde – f.eks. ved visse fodboldkampe, byfester og koncerter – kunne være en nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter. Der må i den forbindelse lægges vægt på, om medbragte knive ved den pågældende type af begivenhed erfaringsmæssigt bidrager til at skabe farlige situationer.

Folketinget har i vedtagelsen af V 35 fra folketingssamlingen 2012-2013 lagt til grund, at der kan foreligge en risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentiel voldelig karakter som følge af f.eks. en bandekonflikt.

Det ligger i det anførte – jf. udtrykket ”bærer” – at der ikke vil foreligge skærpende omstændigheder, hvis overtrædelsen af knivforbuddet består i, at en person blot ”besidder” kniven, f.eks. fordi den pågældende kniv ligger i en bils bagagerum.

Straffen for overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1, forudsættes i *andengangstilfælde* som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 7 dage. Hvis betingelserne herfor er opfyldt, kan straffen gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Der kan endvidere forekomme tilfælde, hvor ubetinget frihedsstraf i andengangstilfælde vil forekomme urimelig henset til de omstændigheder, hvorunder kniven mv. har været medbragt, og i sådanne tilfælde er der mulighed for at idømme en bøde.

Er der imidlertid tidligere idømt en frihedsstraf på 7 dages fængsel for en førstegangsovertrædelse, forudsættes straffen i andengangstilfælde som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 14 dage.

I *tredjegangstilfælde* (det vil sige tilfælde, hvor gerningsmanden to gange tidligere er straffet) fastsættes både for lovovertrædere over og under 18 år som udgangspunkt en ubetinget frihedsstraf på fængsel i 40 dage, jf. våbenlovens § 10, stk. 2, 2. pkt.

Straffen kan dog gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Den nævnte straf forudsættes anvendt, når der er idømt frihedsstraf i andengangstilfældet uanset længden heraf.

I *fjerdegangstilfælde* og derover vil det være op til domstolene på baggrund af de konkrete forhold i den enkelte sag at beslutte, hvorledes straffen bør fastsættes. Det forudsættes dog, at der som udgangspunkt fastsættes en passende skærpet straf i forhold til ovennævnte strafpositioner. Der vil i tredjegangstilfælde og derover kun i helt sjældne tilfælde kunne tænkes at foreligge sådanne særligt formildende omstændigheder, at udgangspunktet om frihedsstraf kan fraviges. Det bemærkes, at fastsættelsen af straffen fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og at det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Fastsættelse af straffen vil i alle tilfælde bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige sagens omstændigheder, og de angivne strafpositioner vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder.

Straffelovens øvrige almindelige regler om straffens fastsættelse finder i den forbindelse anvendelse, herunder straffelovens § 81 om skærpende omstændigheder, § 82 om formildende omstændigheder og § 83 om fastsættelse af straffen under den angivne strafferamme og strafbortfald i særlige tilfælde.

2.3.3. Betydningen af formildende omstændigheder

Det følger af den almindelige bestemmelse i straffelovens § 83, at straffen kan nedsættes under den foreskrevne strafferamme eller under i øvrigt formildende omstændigheder bortfalde, når oplysninger om gerningen, gerningsmandens person eller andre forhold afgørende taler herfor.

Ved straffens fastsættelse kan det endvidere indgå som en formildende omstændighed, at gerningsmanden har handlet i undskyldelig uvidenhed om eller undskyldelig misforståelse af retsregler, der forbyder en handling, jf. straffelovens § 82, nr. 4.

2.3.4. Særligt skærpende omstændigheder

Hvis overtrædelsen begås under særligt skærpende omstændigheder, kan der eventuelt være grundlag for at anse overtrædelsen for omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 2, hvorefter den, der overtræder våbenlovgivningen under særligt skærpende omstændigheder, uden at forholdet falder ind under stk. 1 om besiddelse mv. af skydevåben og andre særligt farlige våben og eksplosivstoffer, straffes med fængsel indtil 6 år.

2.4. Erhvervsmæssig handel med knive og blankvåben mv.

Erhvervsmæssig handel med bl.a. blankvåben er reguleret i våbenlovens § 4 b, hvorefter justitsministeren kan fastsætte regler om godkendelse af erhvervsdrivende og disses ansatte i relation til erhvervsmæssig handel med våben, ammunition mv.

Bestemmelsen er senest ændret ved lov nr. 733 af 25. juni 2014 med henblik på at skabe en mere klar hjemmel til de eksisterende bestemmelser i våbenbekendtgørelsens §§ 40-43.

Med ændringen blev justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, udtrykkeligt bemyndiget til at meddele erhvervsdrivende generel tilladelse til med henblik på erhvervsmæssig handel eller anden erhvervsmæssig virksomhed at erhverve og besidde de i våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 1-3 og 7-10, og § 4, stk. 2, nævnte genstande.

Endvidere blev justitsministeren udtrykkeligt bemyndiget til mere generelt at fastsætte bestemmelser om vilkår og betingelser for udstedelse og anvendelse af tilladelser efter stk. 1.

Dermed kom våbenloven til at indeholde en mere klar hjemmel til de eksisterende bestemmelser i våbenbekendtgørelsens §§ 40-43 end tilfældet var tidligere.

Endvidere vil § 4 b med den nye affattelse give mulighed for, når forudsætningerne herfor er opfyldt, ved bekendtgørelse at stille krav om, at våbenhandlere mv. med generelle tilladelser som omhandlet i våbenbekendtgørelsens §§ 40 og 41 skal føre våbenbøger elektronisk på en sådan måde, at våbenbøgerne kan samkøres med et eventuelt kommende nyt Politiets Våbenregister.

Det er fastsat i våbenbekendtgørelsens § 40, at politiet kan meddele erhvervsdrivende generel tilladelse til med henblik på videresalg at erhverve og besidde våben omfattet af bl.a. våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 1. Politiet kan også i medfør af våbenbekendtgørelsens § 41 meddele erhvervsdrivende generel tilladelse til, med henblik på reparation, service og anden erhvervsmæssig virksomhed, at besidde våben omfattet af våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 1.

Det fremgår af våbencirkulærets § 24, stk. 1 og 2, at sådanne tilladelser kan gives til våbenhandlere, våbengrossister, auktionsledere, bøssebrugere, våbenmekanikere og personer, der i øvrigt har brug for våben i deres erhvervsmæssige virksomhed.

2.5. Annoncering med salg af knive og blankvåben mv.

Forbuddet mod annoncering med salg af våben, som ikke må besiddes uden tilladelse, blev indført ved lov nr. 861 af 23. december 1987.

Det følger således af våbenlovens § 4 a, at Justitsministeren kan fastsætte regler om forbud mod annoncering med salg af våben, som ikke må besiddes uden tilladelse.

Det følger af våbenbekendtgørelsens § 45, stk. 1 og 2, at der ikke må annonceres med salg af våben mv., som er omfattet af våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1.

Dette forbud finder dog ikke anvendelse på dolke og knive, som er omfattet af våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 3.

2.6. Ind- og udførsel af knive og blankvåben mv.

2.6.1. Indførsel

Det følger af våbenlovens § 4, stk. 2, nr. 1, at justitsministeren kan udstede regler om forbud mod bl.a. at indføre skarpe eller spidse våben, hvis klinge

overstiger 12 cm, knive med tværstillet greb beregnet til stød, springknive, springstiletter, faldknive, faldstiletter, enhåndsbetjente foldeknive, der er konstrueret således, at de i normal stand kan foldes ud ved brug af én hånd, foldeknive med todelt skæfte, hvis klinge kan foldes ud ved brug af én hånd, knive, der er konstrueret til at hænge om hals eller skulder, og som fra denne placering kan trækkes ved brug af én hånd, kastestjerner, kasteknive samt kårdestokke og andre tilsvarende våben, der fremtræder som en anden genstand.

Det følger af våbenlovens § 4, stk. 2, nr. 2, at justitsministeren kan udstede regler om forbud mod bl.a. at indføre andre skarpe eller spidse våben, som ikke kan antages at have noget anerkendelsesværdigt formål.

Denne bemyndigelsesbestemmelse er udnyttet i våbenbekendtgørelsens § 28, stk. 3, hvorefter følger, at de våben, der er nævnt i våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1, kun må indføres med tilladelse fra politiet.

Derudover fremgår det af våbenbekendtgørelsens § 28, stk. 4, at dolke og knive, der er nævnt i våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 3, dog kan indføres uden tilladelse fra politiet.

2.6.1. Udførsel

Det er i medfør af våbenlovens § 6, stk. 1, som udgangspunkt forbudt uden tilladelse fra justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, i hvert enkelt tilfælde at udføre våben af enhver art med undtagelse af visse jagtvåben (skydevåben).

Det følger af våbenlovens § 6, stk. 8, at justitsministeren kan bestemme, at dolke og knive, hvis klinge overstiger 12 cm, uden tilladelse kan udføres, hvis de er udformet til erhverv, husholdningsbrug, jagt, lystfiskeri eller sportsdykning. Denne adgang er benyttet i våbenbekendtgørelsens § 29, stk. 4, hvorefter det fremgår, at dolke og knive, der er nævnt i våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 3, kan udføres uden tilladelse.

I medfør af våbenbekendtgørelsens § 29, stk. 2, meddeler politiet tilladelse til udførsel til Færøerne og Grønland og EU- og EØS-medlemslandene af blankvåben.

2.7. Regler om ansøgninger, tilladelser og samtykker mv.

Våbenlovens § 2 b fastsætter nærmere regler for indgivelse af ansøgninger i medfør af våbenloven.

Det følger derudover af våbenlovens § 2 f, at tilladelser og samtykker efter våbenloven eller efter bestemmelser, der er udfærdiget i medfør af våbenloven, til enhver tid kan tilbagekaldes.

Det følger af våbenbekendtgørelsens § 46, stk. 1, at våbentilladelser samt andre tilladelser eller godkendelser efter våbenloven og våbenbekendtgørelsen kun kan gives til personer, om hvis personlige forhold og hidtidige vandel, der ikke foreligger oplysninger, som gør det betænkeligt at imødekomme ansøgningen. Det følger af våbenbekendtgørelsens § 46, stk. 2, at de i stk. 1 nævnte tilladelser mv. endvidere kun kan gives til juridiske personer, herunder selskaber, foreninger, private museer og lignende, hvis den eller de ansvarlige opfylder kravet i stk. 1.

Det følger af våbenbekendtgørelsens § 47, stk. 1, at tilladelser i henhold til bl.a. våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1, udstedes med en gyldighedstid på 5 år.

Våbencirkulærets § 1, § 13, § 28 og § 30 fastsætter nærmere regler for tilladelsens form og indhold.

2.8. Undtagelse for militære myndigheder og politi mv.

Det følger af våbenlovens §§ 8, stk. 1, og 9, stk. 1, at reglerne om knive og blankvåben mv. i våbenlovens § 4 ikke gælder for militære myndigheder og civile statsmyndigheder.

Det følger også af våbenlovens § 8, stk. 2, at § 6, stk. 1, om udførsel ikke gælder for militære styrker og militært personel som led i den militære tjenesteudøvelse. § 6, stk. 1, om udførsel af våben gælder endelig ikke militære myndigheders midlertidige udførsel af udrustning og materiel med henblik på reparation og vedligeholdelse.

Ligeledes følger det af våbenlovens § 9, stk. 1, at reglerne om knive og blankvåben mv. i våbenlovens § 4 ikke gælder for politiet og civile statsmyndigheder. Det følger af samme bestemmelse, at reglerne om udførsel endvidere ikke gælder for politiet.

3. Fremmed ret

3.1. Norge

Ifølge den norske straffelovs § 352 a er det strafbart forsætligt eller groft uagtsomt på offentligt sted at bære kniv eller lignende skarpt redskab, som er egnet til brug ved legemskrænkelser. Forbuddet omfatter ikke kniv eller andet redskab, som bruges til arbejde, friluftsliv eller andet anerkendelsesværdigt formål.

Efter den norske våbenforskrifts § 9 er det endvidere forbudt at erhverve, eje eller besidde blandt andet springknive, batangaknive [butterflyknive], stiletter og andre tilsvarende særligt farlige genstande, der ikke kan anses at have et anerkendelsesværdigt formål og som fremstår som et voldsprodukt.

Den norske våbenlovgivning indeholder ikke et eksplicit forbud mod enhåndsbetjente foldeknive.

3.2. Sverige

I Sverige er besiddelse af kniv mv. reguleret ved lov om forbud vedrørende knive og andre farlige genstande. Ifølge lovens § 1, stk. 1, må knive, andre stik- og skærevåben og andre genstande, som er egnede til at anvendes som våben ved forbrydelser mod liv eller helbred, ikke besiddes på almen plads, indenfor skoleområder, hvor der gives grundskole- eller gymnasieundervisning, eller i køretøj på almen plads.

Forbuddet gælder ikke, hvis genstanden i henhold til særlige forskrifter indgår i udrustningen for særlig tjeneste eller opgave, eller hvis besiddelsen i øvrigt med hensyn til genstandens art, besiddernes behov og øvrige omstændigheder må anses for at være beføjet, jf. stk. 2.

Ifølge § 1, stk. 3, må stikvåben og knive, som er konstruerede således, at klingens eller bladet hurtigt kan foldes eller skydes ud af skaftet, ikke besiddes af personer under 21 år.

Forbuddet brydes imidlertid af reglen i stk. 2, hvorefter besiddelsen kan være lovlig som følge af knivens eller genstandens art, besidderens behov og omstændighederne. Som eksempel nævnes i forarbejderne bl.a., at besiddelse af en forskærerkniv eller lignende kan være berettiget i

forbindelse med en picnic, mens besiddelse af en overlevelseskniiv ikke er berettiget i en sådan situation. Besiddelse af kniv under en koncert eller teaterforestilling eller en politisk demonstration anses ikke for beføjet, idet dette er fremmed for formålet med deltagelsen i sådanne arrangementer.

Den svenske våbenlovgivning indeholder ikke et eksplicit forbud mod enhåndsbetjente foldeknive.

3.3. Finland

I Finland er besiddelse af kniv mv. reguleret ved ”lov om eggvapan”. Loven omfatter ”farlige eggvapan”, som er dolk, stilet og bajonet. Sådanne våben må i henhold til lovens § 3 ikke besiddes på offentlig plads, ved offentlig forsamling eller ved andet offentligt arrangement, såfremt besiddelsen ikke er velbegrundet.

4. Lovforslagets udformning

4.1. Ny og forenklet lov

Justitsministeriet foreslår, at lovgivningen vedrørende knive forenkles og præciseres, og at reglerne samles i en ny selvstændig lov med tilhørende administrative forskrifter. Derved gøres reglerne mere overskuelige og gennemsigtige til gavn for borgere, foreninger mv.

Som led i revisionen af knivreglerne foreslås det, *at* enhåndsbetjente foldeknive ikke længere kategoriseres som særligt farlige knive, som det er forbudt at besidde, herunder på egen bopæl, uden tilladelse fra politiet, *at* princippet om, at knive kun må medbringes på offentlige steder mv., når der er et anerkendelsesværdigt formål, udvides til at omfatte alle knive og dolke, og *at* straffen skærpes markant for tidligere voldsdømte mv., der besidder kniv under skærpene omstændigheder.

Der henvises til afsnit 4.2-4.4 nedenfor.

I øvrigt foreslås lovgivningen videreført.

Forslaget er bygget op således, at § 1 indeholder reglerne om besiddelse af kniv på offentligt tilgængelige steder.

Forslagets § 2 indeholder reglerne om særligt farlige knive og stikvåben mv., som det er forbudt at bl.a. bære og besidde uden tilladelse fra politiet og overdrage til andre uden fornøden tilladelse.

Forslagets § 3 giver hjemmel til, at justitsministeren kan fastsætte regler for erhvervsdrivende og disses ansatte i relation til erhvervsmæssig handel med knive og blankvåben mv. samt om annoncering.

Forslagets § 4 fastslår justitsministerens adgang til at fastsætte regler om ind- og udførsel.

Forslagets § 5 omhandler tilladelser udstedt i medfør af loven.

Forslagets § 6 fastslår, at bestemmelserne ikke gælder for militære myndigheder, politiet og civile statsmyndigheder.

§ 7 i forslaget indeholder lovens straffbestemmelser.

Forslagets §§ 8-10 omhandler konsekvensændringer i våbenlovgivningen, lovens ikrafttrædelse og territoriale gyldighedsområde.

4.2. Ophævelse af forbuddet mod enhåndsbetjente foldeknive

Som et led i forenklingen af knivlovgivningen foreslås det, at forbuddet mod enhåndsbetjente foldeknive ophæves, således at disse knive ikke længere kategoriseres som særligt farlige knive, som det er forbudt at besidde, herunder på egen bopæl.

Som begrundelse herfor lægger Justitsministeriet vægt på, at det nugældende forbud mod enhåndsbetjente foldeknive også omfatter helt almindelige knive, som er egnede til praktiske gøremål, bl.a. i forbindelse med jagt og fiskeri, og som der ikke ses at være rimelig grund til generelt at forbyde.

Samtidig har det nuværende forbud vist sig at skabe uklarhed for borgerne, fordi det i praksis er vanskeligt at vurdere, hvilke knive der må kategoriseres som enhåndsbetjente og dermed forbudte.

Rigsadvokaten og Rigspolitiet er i en fælles udtalelse af 23. september 2015 til Justitsministeriet fremkommet med bemærkninger til muligheden for at præcisere det nugældende forbud mod enhåndsbetjente foldeknive.

Rigsadvokaten og Rigspolitiet har i den forbindelse peget på, at reglerne på området bør være så klare og enkle som muligt, så det muligt for borgerne at vurdere, om en kniv er omfattet af et forbud eller ej, samtidig med at reglerne skal udformes sådan, at de kan administreres og håndhæves af myndighederne. Rigsadvokaten og Rigspolitiet har i den forbindelse overvejet forskellige modeller. Det fremgår af udtalelsen, at Rigsadvokaten og Rigspolitiet ikke kan pege på en oplagt måde, hvorpå reglerne om enhåndsbetjente foldeknive kan justeres eller præciseres. Det fremgår endvidere af udtalelsen, at en præcisering af forbuddet vil resultere i en sondring mellem forskellige typer af enhåndsbetjente foldeknive, som ikke umiddelbart er sikkerhedsmæssigt velbegrunder. Tilsvarende fremgår det, at en objektiv beskrivelse af visse typer af enhåndsbetjente foldeknive, som ikke er forbudte, næppe vil medvirke til at gøre reglerne klarere, end de er i dag.

Der ses ikke at være noget entydigt grundlag for at fastslå, at alle enhåndsbetjente foldeknive generelt er farligere end andre almindeligt forekommende knive, herunder køkkenknive, der findes i de fleste danske hjem.

Ophævelsen af forbuddet mod enhåndsbetjente foldeknive vil betyde, at disse knive fremadrettet vil kunne besiddes på bopælen og medbringes på offentligt tilgængelige steder mv., når der foreligger et anerkendelsesværdigt formål hermed, f.eks. i forbindelse med jagt, fiskeri eller andre friluftaktiviteter.

Om begrebet anerkendelsesværdigt formål henvises til pkt. 2.1.4. og de særlige bemærkninger til lovforslagets § 1.

Det vil som hidtil ved vurderingen af, om der foreligger et anerkendelsesværdigt bl.a. indgå, hvordan kniven er udformet. Det forhold, at kniven er enhåndsbetjent vil i den forbindelse efter omstændighederne kunne tillægges betydning. Kan det lægges til grund, at der er tale om enhåndsbetjent foldekniv særlig udformet med henblik på brug som et hurtigtrækkende angrebs- og stikvåben, og som generelt ikke ses at have fornuftigt formål, vil der kun sjældent kunne foreligge et anerkendelsesværdigt formål med at bære en sådan kniv på offentligt tilgængelige områder mv.

Det generelle forbud mod særligt farlige knive og blankvåben mv. (f.eks. springknive, butterflyknive og kastestjerner) foreslås i øvrigt videreført som hidtil, jf. forslagets § 2.

Der lægges herved vægt på, at der er tale om knive og blankvåben mv., der er farlige og som generelt savner lovlige og fornuftige formål, og at der generelt ikke er problemer med at afgrænse denne kategori af særligt farlige knive fra lovlige knive. Opregningen af særligt farlige knive mv., som er generelt forbudte, vil fremover fremgå direkte af loven, hvilket skal sikre en bedre overskuelighed for borgeren.

4.3. Krav om anerkendelsesværdigt formål ved besiddelse af alle knive på offentligt tilgængelige steder mv.

Justitsministeriet foreslår, at det fremover i alle tilfælde skal være et krav for at besidde en kniv på offentligt tilgængeligt sted, at der er et *anerkendelsesværdigt formål* hermed.

Forslaget skal ses i lyset af, at den nugældende undtagelse for foldeknive med en klinge på højst 7 cm, der ikke kan fastlåses i udfoldet position, fra forbuddet i våbenlovens § 4, stk. 1, har vist sig ikke at virke efter hensigten i en række tilfælde.

Således udgør det ifølge politiet et væsentligt problem, at der bl.a. i nattelivet og kriminelle miljøer flourer en række farlige knive, som bevidst er udformet med henblik på at omgå særreglen om visse mindre foldeknive. Knivene, der bl.a. går under betegnelsen ”gadelovlige taktiske foldeknive”, er ofte udformet med inspiration fra kampsport og har en klinge på typisk lige under 7 cm, som ikke kan fastlåses i udfoldet position. Disse knive kan – som konsekvens af undtagelsesreglen om visse mindre foldeknive – i dag lovligt bæres i nattelivet og f.eks. af rockere og bandemedlemmer på gaden.

Det bemærkes herudover, at besiddelse af mindre foldeknive på offentligt tilgængelige steder – uanset deres udformning – potentielt indebærer risiko for, at kniven kan anvendes ved voldskriminalitet, og der ses ikke at være væsentlige hensyn, der taler for, at visse knive generelt skal kunne medbringes alle steder, f.eks. til større sportskampe eller i nattelivet. Det bemærkes i den forbindelse, at også foldeknive med en klingelængde på under 7 cm erfaringsmæssigt kan volde meget væsentlige skader eller dødsfald.

Det er Justitsministeriets vurdering, at det ikke vil være muligt at indføre en anden teknisk afgrænsning, end den som findes i dag i våbenlovens § 4, stk. 1, 2. pkt., som effektivt begrænser muligheden for, at farlige foldeknive medbringes i bl.a. nattelivet og anvendes som angrebs- og stikvåben.

Samlet set finder Justitsministeriet på den baggrund, at den rigtigste løsning vil være at kravet om, at der skal være et *anerkendelsesværdigt formål* med at besidde knive på offentligt tilgængelige steder, udvides til også at omfatte foldeknive med en klinge på højst 7 cm, der ikke kan fastlåses i udfoldet position.

Forslaget indebærer, at der fremover i hvert enkelt tilfælde skal foretages en konkret vurdering af, om besiddelsen af en sådan kniv har et *anerkendelsesværdigt formål* i den givne situation.

Som beskrevet ovenfor under pkt. 2.1.2. var begrundelsen for at undtage visse mindre foldeknive fra forbuddet i våbenlovens § 4, stk. 1, ved indførelsen af denne bestemmelse i 1987 ifølge forarbejderne, at små lommeknive mv. bruges af mange mennesker til dagligdags og fredelige, praktiske gøremål.

Det er *ikke* med forslaget hensigten at forbyde anvendelsen af almindelige, små foldeknive – f.eks. lommeknive, multiværktøjer eller proptrækkere – til sådanne gøremål, og det vil derfor også fremover være muligt at medbringe en lommekniv til konkrete formål, f.eks. på en tur i skoven, til at skære frugt eller lignende.

Forslaget vil betyde, at det fremover som altovervejende udgangspunkt vil være ulovligt at medbringe alle knive i nattelivet og til f.eks. større fodboldkampe, idet der normalt aldrig vil foreligge et anerkendelsesværdigt formål med at medbringe en kniv disse steder.

Om begrebet af anerkendelsesværdige formål henvises til pkt. 2.1.4. og 4.2. ovenfor samt de særlige bemærkninger til lovforslagets § 1.

4.4. Strafskærpelse for voldsdømte mv., der besidder kniv under skærpende omstændigheder.

Som et led i en øget indsats for at bekæmpe knivvold – særligt i nattelivet og kriminelle miljøer – foreslås det, at der skal kunne sættes endnu hårdere ind over for personer, som tidligere er dømt for vold mv., og som bærer kniv på steder, hvor der erfaringsmæssigt er høj risiko for vold, f.eks. i nattelivet eller kriminelle miljøer.

Derfor foreslås det, at straffen i tilfælde, hvor en person, der tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af straffelovens § 119, § 123, § 216, § 237, §§ 244-246, § 266 eller § 288, bærer kniv under skærpende omstændigheder, hæves fra de nuværende 7 dages fængsel i førstegangstilfælde til 40 dages fængsel.

Om begrebet skærpende omstændigheder henvises til afsnit 2.3.1. ovenfor. Som det fremgår heraf, drejer det sig om situationer, hvor en person bærer kniv på steder eller under omstændigheder, hvor der er nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter.

Dette vil f.eks. omfatte tilfælde, hvor en person bærer kniv i aften- og nattetimerne i restaurationsmiljøet mv. Der vil dog også i andre tilfælde – f.eks. ved visse fodboldkampe, byfester og koncerter – kunne være en nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter. Risikoen for tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter kan f.eks. også følge af uoverensstemmelser eller konflikt mellem bander, rockergrupper eller lignende, hvor to eller flere grupper af personer, der har en indbyrdes konflikt, mødes.

Forslaget skal ses i lyset af, at det er Justitsministeriets vurdering, at det vil kunne have en præventiv effekt at gennemføre en straffeskærpelse for en persongruppe, der tidligere har vist sig voldsparate. Derfor foreslås det, at straffen for ulovlig besiddelse af kniv på offentligt tilgængelige steder under skærpende omstændigheder for denne persongruppe forhøjes markant allerede i førstegangstilfælde.

I *anden- og tredjeegangstilfælde* og derover vil personer, der tidligere er dømt for overtrædelse af de ovenfor nævnte straffelovsbestemmelser, kunne straffes tilsvarende hårdere, hvis de igen besidder en kniv under skærpende omstændigheder.

I tilknytning til de foreslåede strafpositioner skal det generelt bemærkes, at fastsættelse af straffen fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde på baggrund af samtlige sagens omstændigheder, og at

de angivne strafpositioner vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder.

I øvrigt foreslås straffniveauet for overtrædelse af lovgivningen om knive fastholdt, jf. afsnit 2.3. ovenfor.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

[...]

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

8. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder mv.

Et udkast til lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Foreningen af Offentlige Anklagere, Politiforbundet i Danmark, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Advokatrådet, Amnesty International, Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Sportsfiskerforbund, Friluftsrådet, Det Danske Spejderkorps, KFUM-Spejderne, Dansk Våbenhandlerforening, Danske Advokater, Danske

Regioner, Dansk Erhverv, Dansk Firmaidrætsforbund, Dansk Fængselsforbund, Dansk Knivforening, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Militaria Forening, Retspolitisk Forening, Dansk Skytte Union, De Danske Skytteforeninger, Det Kriminalpræventive Råd, Dansk Industri, Fagligt Fælles Forbund 3F, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører, HK Landsklubben Danmarks Domstole, HK Landsklubben Kriminalforsorgen, Institut for Menneskerettigheder, Kriminalforsorgsforeningen, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Brancheforeningen for Danske Våbenhandlere, Nordisk Våbenforum, Retssikkerhedsfonden samt Vaabenhistorisk Selskab.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen af betydning	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

§ 1

Bestemmelsen i forslagets § 1 omfatter knive og blankvåben mv. ikke omfattet af § 2.

Ved offentligt tilgængelige steder forstås steder, hvortil der er almindelig adgang, herunder veje, parker, offentlige transportmidler, restaurationer (herunder diskoteker, værtshuse og lignende), butikker og butikcentre i åbningstiden, forlystelsessteder og offentlige kontorer. Området svarer til det område, der er omfattet af ordensbekendtgørelsens § 2.

Besiddelsen af kniv i køretøjer, som befinder sig på et offentligt tilgængeligt sted, er også omfattet af forbuddet.

Udover offentligt tilgængelige steder finder bestemmelsen også anvendelse på uddannelsessteder, ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende, uanset om der er offentlig adgang til det pågældende sted eller ej.

Ved uddannelsessteder forstås steder, hvor der foregår undervisning, såsom folkeskoler, gymnasier, universiteter, tekniske skoler, produktionsskoler mv., uanset om der er tale om private uddannelsessteder. Uddannelsessteder dækker såvel undervisningslokaler som andre områder på disse steder (f.eks. et sportsområde eller en fællessal). Ved ungdomsklubber forstås klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge, jf. lov om social service, men også andre klubordninger og lignede fritidstilbud til større børn og unge er omfattet af bestemmelsen, uanset om ordningerne drives i kommunalt, regionalt eller privat regi eller som selvejende institutioner. Ved fritidsordninger forstås dagtilbud til større børn og unge, jf. lov om social service.

Det er tilladt at bære kniv eller dolk disse steder, hvis besiddelsen sker som led i undervisningen eller øvrige aktiviteter, der naturligt hører hjemme i disse sammenhænge.

For så vidt angår afgrænsningen af anerkendelsesværdige formål svarer det til den retstilstand, der hidtil har været gældende, jf. våbenlovens § 4, stk. 1.

Efter bestemmelsen er det forbudt at bære kniv, hvis den bæres blot til pynt eller lignende, eller den ikke skal bruges til noget bestemt. Det er heller ikke tilladt at bære kniv f.eks. med henblik på at skulle forsvare sig selv eller andre, hvis der eventuelt skulle opstå en truende situation.

Skal kniven derimod anvendes som værktøj i (lovligt) erhverv eller bruges i forbindelse med jagt, lystfiskeri og sportsudøvelse, er det tilladt at bære den på offentligt sted mv.

Det gælder også, når kniven bæres, mens den pågældende person er på vej direkte til eller fra den pågældende aktivitet. Der kan endvidere foretages ophold eller ærinder undervejs, når dette ud fra en samlet vurdering af omstændighederne må anses for rimeligt. I denne vurdering vil bl.a. indgå formålet med og stedet for opholdet og ærindet, varigheden heraf, knivens placering og troværdigheden af besidderens forklaring om omstændighederne omkring besiddelsen af kniven. F.eks. vil et ophold med henblik på at tanke benzin eller foretage indkøb på vej i sin bil til eller fra den aktivitet, hvor kniven skal anvendes, normalt ikke udgøre en overtrædelse af våbenloven, hvis kniven forbliver i bilen. Det samme gør sig gældende, hvis en netop indkøbt husholdningskniv medbringes på den videre indkøbstur i en taske eller lignende eller ligger i bilen, mens der foretages andre ærinder. Derimod vil det som udgangspunkt være en overtrædelse af § 1, hvis en kniv, der opbevares på en lettilgængelig måde, f.eks. i en lomme, medbringes på en restaurant.

Opregningen i lovtæksten er ikke udtømmende, jf. ordene ”eller andet lignende anerkendelsesværdigt formål”. Således vil en kniv også kunne bæres som led i anden lovlig fritidsaktivitet. Dette gælder f.eks. for personer, der dyrker friluftsvirksomhed (vandreture, skovture mv.) og i den forbindelse anvender kniv. Herudover er der en række andre tilfælde, hvor det ud fra formålet med bestemmelsen er tilladt at bære kniv på offentligt sted.

Her tænkes navnlig på situationer, hvor det i forbindelse med transport af kniv fra ét sted til et andet ikke kan undgås, at kniven medbringes på (passerer) offentligt område. Kniven kan f.eks. være købt i en forretning, hvorefter den skal bringes hjem til bopælen. Der kan også være tale om situationer, hvor kniven medbringes til et lovligt praktisk gøremål, hvortil anvendelse af en kniv er nødvendig.

Er der tale om en kniv, der indgår i et værktøj, og som bruges af mange mennesker til dagligdags og fredelige, praktiske gøremål – f.eks. en lille lommekniv, et multiværktøj eller en proptrækker – vil der i mange tilfælde kunne være et konkret anerkendelsesværdigt formål med at medbringe en sådan kniv på offentligt tilgængelige steder mv. Anderledes vil det forholde sig med f.eks. en kniv, der er udformet som et angrebs- eller stikvåben, idet besiddelsen af en sådan kniv på offentligt tilgængeligt sted – uanset knivens størrelse – kun sjældent vil tjene et anerkendelsesværdigt formål.

Med hensyn til beviset for, om bestemmelsen er overtrådt, tages udgangspunkt i den almindelige processuelle grundsætning, at anklagemyndigheden har bevisbyrden. Det er således ikke tiltalte, der selv skal bevise, at kniven bæres som led i erhverv mv. Noget andet er, at sigtede eller tiltalte for at kunne unddrage sig strafansvar i praksis i almindelighed ikke vil kunne nøjes med at hævde, at kniven skal bruges til et af de formål, der fritager for straf, hvis der ikke samtidig foreligger omstændigheder f.eks. med hensyn til påklædning, tid og sted, måden kniven bæres på, knivens art mv., der underbygger denne påstand.

Som eksempel vil det typisk kunne forekomme troværdigt, at en person, som er på tur i skoven, har medbragt en mindre foldekniv med henblik på at bruge den til et konkret anerkendelsesværdigt formål. Det kunne f.eks. være at skære grene, skrælle et æble eller lignende. Derimod vil det typisk ikke fremstå troværdigt, hvis f.eks. en rocker eller anden person med tilknytning til et kriminelt miljø, der findes i besiddelse af en kniv i et sådant miljø uden nærmere at kunne understøtte det, forklarer, at kniven skal bruges til et sådant gøremål. Ved vurderingen af troværdigheden vil bl.a. også kunne indgå om personen tidligere er straffet for overtrædelse af våbenlovgivningen eller vold mv.

Oplyses det, at en kniv besiddes med henblik på f.eks. fiskeri eller jagt, vil det efter omstændighederne kunne være relevant at undersøge, om den pågældende har fisketegn eller jagttegn, og om vedkommende har medbragt andet fiskegrej eller jagtudstyr osv.

Denne samlede bedømmelse vil som altovervejende udgangspunkt medføre, at der forekommer en række situationer, hvor personer – uanset knivens art og størrelse – normalt aldrig lovligt vil kunne bære en kniv. Det vil f.eks. gælde tilskuere til sportskampe, gæster på værtshuse og personer, der går i byen for at more sig.

§ 2

Bestemmelsen i forslaget § 2, stk. 1, indebærer, at det uden tilladelse bl.a. er forbudt at erhverve, besidde, bære eller anvende skarpe våben eller spidse våben, hvis klinge overstiger 12 cm, knive med tværstillet greb beregnet til stød (push daggers), springknive og springstiletter, faldknive og faldstiletter, foldeknive med todelt skæfte, hvis klinge kan foldes ud ved brug af én hånd (butterflyknive), knive konstrueret til at hænge om hals eller skulder, og som fra denne placering kan trækkes ved brug af én hånd, kastestjerne, kasteknive, kasteøkser og lignende, samt kårdestokke og andre tilsvarende våben, der fremtræder som en anden genstand.

Enhåndsbetjente foldeknive er ikke længere er omfattet af forbuddet mod særligt farlige knive mv. Bortset herfra omfatter bestemmelsen de knive og blankvåben mv., som det hidtil har været forbudt at besidde uden tilladelse efter våbenbekendtgørelsens § 16.

Forbuddet gælder generelt og er således ikke begrænset til offentligt tilgængelige steder mv., men gælder besiddelse af knive alle steder, herunder på egen bopæl mv.

Tilladelse til særligt farlige knive mv., jf. stk. 1, nr. 2-8 vil kun kunne meddeles undtagelsesvist, og hvis der foreligger ganske særlige omstændigheder.

Dolke og knive, hvis klinge overstiger 12 cm, vil som hidtil, uanset bestemmelsen i stk. 1, uden tilladelse kunne anvendes i erhverv, til husholdningsbrug eller ved jagt, lystfiskeri, sportsudøvelse eller andet lignende anerkendelsesværdigt formål, jf. bestemmelsen i forslaget § 2, stk. 2.

Som hidtil kan de knive og blankvåben, der er omfattet af forbuddet i stk. 1, kun overdrages til andre eller overlades til andre, hvis erhververen eller modtageren foreviser fornøden tilladelse fra politiet. Dog kan dolke og knive, hvis klinge overstiger 12 cm, fortsat overdrages eller overlades til andre, hvis det må antages, at erhververen eller modtageren kun vil

anvende dem til jagt, lystfiskeri, sportsudøvelse eller andet lignende anerkendelsesværdigt formål, jf. forslaget § 2, stk. 3.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.2. og 2.6.

Med henblik på at kunne sikre udstedelsen af et hurtigt forbud, hvis der skulle opstå nye farlige knivtyper, som ikke er omfattet af de gældende regler, foreslås det i § 2, stk. 3, at justitsministeren fortsat har bemyndigelse til administrativt at fastsætte regler om forbud mod at indføre, ved overdragelse at erhverve, at besidde, bære eller anvende, at overdrage eller at overlade andre besiddelsen af andre skarpe eller spidse våben, som ikke kan antages at have noget anerkendelsesværdigt formål.

Efter forslaget § 2, stk. 4, vil justitsministeren endvidere kunne fastsætte regler om opbevaring, transport mv. af knive og blankvåben omfattet af stk. 1 og 4. Bestemmelsen forudsættes anvendt til at udstede administrative regler herom svarende til de regler, der i dag findes i våbenbekendtgørelsens §§ 9-10.

§ 3

Bestemmelsen i lovforslagets § 3 giver hjemmel til, at justitsministeren kan fastsætte regler for erhvervsdrivende og disses ansatte i relation til erhvervsmæssig handel med knive og blankvåben mv. samt om annoncering. Bestemmelsen forudsættes anvendt til at udstede administrative regler herom i lighed med de nugældende regler i våbenbekendtgørelsen mv.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4. i de almindelige bemærkninger.

§ 4

Forslagets § 4 giver hjemmel til, at justitsministeren kan fastsætte regler om ind- og udførsel af knive og blankvåben mv. Bestemmelsen forudsættes anvendt til at udstede administrative regler herom i lighed med de nugældende regler i våbenbekendtgørelsen mv.

Der henvises til pkt. 2.7. i de almindelige bemærkninger.

§ 5

Bestemmelsen i forslaget § 5, stk. 1, svarer til den nugældende bestemmelse i § 2 f i våbenloven, hvorefter våbentilladelser og -samtykker til enhver tid kan tilbagekaldes.

Det vil i lighed med den nuværende regel i våbenbekendtgørelsens § 46 blive fastsat administrativt, at tilladelser og samtykker efter denne lov eller bestemmelser, der er udfærdiget i medfør a loven, kun kan gives til personer, om hvis personlige forhold og hidtidige vandel, der ikke foreligger oplysninger, som gør det betænkeligt at imødekomme ansøgningen.

Med de foreslåede bestemmelser i § 5, stk. 2-4, får justitsministeren bl.a. hjemmel til administrativt at fastsætte bestemmelser om, at anmeldelse og ansøgning vedrørende knive, dolke mv., skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, at der skal betales en afgift til den relevante tilladelsesmyndighed, ligesom der kan fastsættes regler om form og indhold af tilladelser, som udstedes efter denne lov eller bestemmelser udfærdiget i medfør heraf. Bestemmelserne forudsættes anvendt til at udstede administrative regler herom i lighed med de nugældende regler i våbenbekendtgørelsen mv.

Der henvises til pkt. 2.7. i de almindelige bemærkninger.

§ 6

Bestemmelsen i forslaget § 6 indebærer, at §§ 1-2 ikke gælder for militære myndigheder, politiet og civile statsmyndigheder.

Der henvises til pkt. 2.8. i de almindelige bemærkninger.

§ 7

Forslagets § 7 indeholder lovens straffebestemmelser.

Som udgangspunkt forudsættes sanktionsniveauet for overtrædelse af knivforbuddet fastholdt, jf. dog nedenfor om den foreslåede strafskærpelse i § 7, stk. 2, 2. pkt.

Det forudsættes således, at *førstegangstilfælde* af overtrædelse af knivforbuddet i lovforslagets § 1, dvs. ulovlig besiddelse af kniv på offentligt tilgængelige steder, uddannelsessteder, i ungdomsklubber,

fritidsordninger og lignende uden samtidig overtrædelse af lovforslagets § 2, stk. 1, fortsat som udgangspunkt straffes med en bøde på 3.000 kr.

Hvis overtrædelse af lovforslagets § 1 sker med en kniv, der ikke lovligt kan besiddes efter lovforslagets § 2 uden politiets tilladelse, skal der straffes i sammenstød for begge overtrædelser, og der forventes i disse tilfælde fastsat en bøde på 5.000 kr.

I *andengangstilfælde* forudsættes straffen – både for lovovertrædere over og under 18 år – som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 7 dage.

Der kan forekomme tilfælde, hvor ubetinget frihedsstraf i andengangstilfælde vil være urimeligt henset til de omstændigheder, hvorunder kniven mv. har været medbragt. Det er forudsat, at der i sådanne tilfælde er mulighed for at idømme en bøde.

I *tredjegangstilfælde* (det vil sige tilfælde, hvor gerningsmanden to gange tidligere er straffet) forudsættes det, at der ved strafudmålingen for ulovlig besiddelse af knive efter lovforslagets § 1 både for lovovertrædere over og under 18 år – som udgangspunkt fastsættes en ubetinget frihedsstraf på fængsel i 40 dage. Straffen kan dog gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Det bemærkes, at den nævnte straf forudsættes anvendt, når der er idømt frihedsstraf i andengangstilfældet uanset længden heraf.

Der vil i tredjegangstilfælde og derover kun i helt sjældne tilfælde kunne tænkes at foreligge sådanne særlig formildende omstændigheder, at udgangspunktet om frihedsstraf kan fraviges.

I *fjerdegangstilfælde* og derover vil det være op til domstolene på baggrund af de konkrete forhold i den enkelte sag at beslutte, hvorledes straffen bør fastsættes. Det forudsættes dog, at der som udgangspunkt fastsættes en passende skærpet straf i forhold til ovennævnte strafpositioner.

Det følger af den almindelige bestemmelse i straffelovens § 83, at straffen kan nedsættes under den foreskrevne strafferamme eller under i øvrigt formildende omstændigheder bortfalde, når oplysninger om gerningen, gerningsmandens person eller andre forhold afgørende taler herfor.

Hvis der foreligger *skærpende omstændigheder*, forudsættes der – både for lovovertrædere over og under 18 år – idømt en ubetinget frihedsstraf på 7 dages fængsel for overtrædelse af lovforslagets § 1 i *førstegangstilfælde*.

I almindelighed vil der kun foreligge skærpende omstændigheder, hvis en person bærer kniv på steder eller under omstændigheder, hvor der er nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentiel voldelig karakter, herunder tilfælde, hvor en person bærer kniv i aften- og nattetimerne i restaurationsmiljøet mv. eller ved visse fodboldkampe, byfester og koncerter. Risikoen for tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter kan f.eks. også følge af uoverensstemmelser eller konflikt mellem bander, rockergrupper eller lignende, hvor to eller flere grupper af personer, der har en indbyrdes konflikt, mødes, f.eks. i forbindelse med retsmøde eller lignende.

Endvidere foreslås i § 7, stk. 2, 2. pkt., en yderligere skærpelse i forhold til personer, der tidligere er dømt for visse former for personfarlig kriminalitet, og som bærer kniv under skærpende omstændigheder.

I førstegangstilfælde, hvor en person, der tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1 og 2, § 123, § 237, §§ 244-246, § 266 og § 288, bærer kniv under skærpende omstændigheder, forudsættes det, at der ved strafudmålingen i førstegangstilfælde fastsættes en ubetinget fængselsstraf på 40 dage.

Princippet om, at gentagelsesvirkningen ophører, når der, førend den nye strafbare handling blev begået, er forløbet 10 år, efter at den tidligere straf er udstået, endeligt eftergivet eller bortfaldet, jf. straffelovens § 84, stk. 3, finder i den forbindelse anvendelse.

Hvis der tidligere er idømt en frihedsstraf på 7 dages fængsel for en førstegangsovertrædelse, jf. ovenfor, forudsættes straffen i andengangstilfælde som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 14 dage.

Hvis der tidligere er idømt en frihedsstraf på 40 dages fængsel for en førstegangsovertrædelse, jf. ovenfor, vil det være op til domstolene på baggrund af de konkrete forhold i den enkelte sag at beslutte, hvorledes straffen bør fastsættes. Det forudsættes dog, at der som udgangspunkt fastsættes en passende skærpet straf i forhold til ovennævnte strafpositioner

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.3.2.

Straffen vil i alle situationer kunne gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Ved straffens fastsættelse kan det endvidere eksempelvis indgå som en formildende omstændighed, at gerningsmanden har handlet i undskyldelig uvidenhed om eller undskyldelig misforståelse af retsregler, der forbyder en handling, jf. straffelovens § 82, nr. 4.

Et eksempel herpå kan ligesom efter de gældende regler være tilfælde, hvor en person, der ikke er hjemmehørende i Danmark, og som uden kendskab til dansk lovgivning rejser ind i Danmark i besiddelse af en kniv, der ikke er lovlig efter dansk ret.

Et andet eksempel kan være, hvor ulovlig besiddelse af kniv konstateres ved en sådan persons udrejse af Danmark efter et kortere ophold her f.eks. som turist.

Der henvises i øvrigt vedrørende formildende omstændigheder til pkt. 2.3.3. i de almindelige bemærkninger.

Hvis overtrædelsen af lovforslagets § 1 og § 2 består i samtidig besiddelse af flere ulovlige våben, eller hvis flere tilfælde af ulovlig våbenbesiddelse er til samtidig pådømmelse, finder straffelovens § 88 anvendelse, og der skal således fastsættes en samlet straf for samtlige forhold.

Hvis der er tale om et tilfælde, hvor der måtte blive idømt bødestraf, vil det således bero på en konkret vurdering, om bøden skal fastsættes ved en sammenlægning af normalbøderne for de enkelte overtrædelser (absolut kumulation) eller til et mindre beløb (modereret kumulation). Det forudsættes i den forbindelse, at der som udgangspunkt skal anvendes modereret kumulation.

§ 8

Det foreslås, at lovændringen træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Strafudmåling efter de nye bestemmelser skal ske for lovovertrædelser, der er begået efter lovens ikrafttræden, jf. herved straffelovens § 3, stk. 1. Der tillægges i den forbindelse

gentagelsesvirkning i forhold til tidligere overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1 og 2, begået før ikrafttrædelsen af de nye regler, når blot den nye lovovertrædelse er begået efter ikrafttrædelsen.

§ 9-10

[...]